

PUNCT... și de la capăt sau cine va aduce viitorul acasă

Guvernele vin și se duc, iar situația copiilor și familiilor în dificultate din țara noastră rămâne a fi tot mai proastă. Statul continuă să subvenționeze cu cîte 1500-1600 de lei lunar copiii din internate, chiar dacă mulți dintre ei poartă telefoane mobile în buzunare, beneficiind de donații financiare de la părinții lor plecați după bani lungi peste hotare. În același timp sute de copii, poate mii dintre ei nu beneficiază nici de acoperiș deasupra capului și nici de o bucătică de piine ca să-și potolească foamea. Prin gura unor agenții internaționale, auzim că mulți dintre copiii moldovenilor sînt vînduți în Rusia de către mafia traficului de ființe umane, pentru a munci la negru. Astfel, viitorul luminos al țării, se clădește prin chinuri groaznice. La o analiză atentă a situației, s-ar părea că fiecare dintre actorii implicați în sistemul de îngrijire și de educație a copilului își onorează obligațiunile, cei mai nesimțiți în acest lanț al slăbiciunilor, rămînînd a fi părinții, mamele. Acelea care au dat naștere unor suflete nevinovate și în loc să-și asume responsabilitatea pentru creșterea și îngrijirea lor, le-au aruncat în hăul mizeriei și al deznădejdei. Să fie oare vinovate doar acele mame? Nu. Categorie nu. Înainte de toate, este vorba de trufia și lășitatea fiecăruia dintre noi, începînd de la simplul măturător de stradă și terminînd cu înalți demnitari de stat. Noi sîntem aceia care privim cu ochi de lupi sălbatici un copil care își cerșește existența în stradă. Noi sîntem aceia care, avînd votul de încredere al cetățeanului, uităm a doua zi după alegeri că , de fapt, politicile pe care le facem trebuie să servească interesul cetățeanului, dar nu interesele meschine de grup, de partid sau cele departamentale. Cine va fi capabil să pună capăt acestui dezastru moral care ne macină și ne mistuie viitorul? Cine ar putea să reducă în sufletele a miilor de copii moldoveni dragostea, speranța și încrederea în ziua de mîine? Răspunsul la această întrebare trebuie să-l găsim astăzi. Mîine poate fi tîrziu.

Anatol MĂMĂLIGĂ,
jurnalist

Unde ne sînt jurnaliștii sociali?

Un studiu recent dat publicității de către Centrul SIMON al Asociației Presei Electronice vine să confirme faptul că atenția instituțiilor publice ale audiovizualului este departe de îngrijorările firești ale cetățeanului. Raportul de monitorizare a programelor și activității Companiei Publice a Audiovizualului „TeleRadio Moldova” prezentat de Centrul SIMON la 14 martie anul curent ne demonstrează cu date concrete că aspectele care țin de problematica sărăciei sau a copilului în dificultate abordate în programele de știri sînt slab reflectate. Același lucru se întîmplă și la o altă instituție publică a audiovizualului, cea care aparține municipalității, și care de asemenea este departe de îngrijorările pe care le resimte populația. Sondajele de opinie realizate în cadrul programului „Barometrul de Opinie Publică” al Institutului de Politici Publice vin să confirme faptul că anume sărăcia, creșterea prețurilor și viitorul copiilor sînt principalele îngrijorări ale cetățenilor. Constatarea care se impune firesc este aceea că ziariștii au pierdut contactul cu cetățeanul, preferînd propria lume virtuală în care realitățile sociale de fiecare zi sînt percepute vag, ca și cum ar veni din alte țări. Prezentăm unele concluzii din raportul de monitorizare al Centrului SIMON și îi întrebăm pe colegii ziariști unde sînt tematicele care țin de protecția copilului în dificultate, unde sînt materialele de investigație despre traficul de copii, știe oare cineva dintre colegii noștri că în Moldova există sate rămase fără mămici, sate în care sînt prezenți doar tații?

Victor NICHITUȘ

Concluzii ale raportului de monitorizare al Centrului Simon al APEL

TV Moldova 1 și Euro TV Chișinău au abordat problemele alese pentru studiu în felul următor: ponderea temei de corupție la Moldova 1 a constituit 6,18% din repertoriul tematic general, cea despre copiii în dificultate – 1,9% iar despre eradicarea sărăciei – 0. Euro TV Chișinău în perioada monitorizată a abordat în programele de știri problematica sărăciei 2,65%, cea a corupției a însumat 7,16% din registrul tematic general și 2,12% - cea a copiilor în dificultate. Prezențele problematicii de referință în programele de știri TV Moldova 1 și Euro TV Chișinău sunt în disonanță cu Barometrul de Opinie Publică (februarie, 2005): fenomenele care trezesc cea mai mare îngrijorare (în primul, în al doilea și în al treilea rînd) – sărăcia (56%), corupția (23,5%) și viitorul copiilor (51,8%).

Concluzie generală
care se impune - programele de știri de la Moldova 1 și Euro TV, monitorizate între

8-31 martie curent, probează atașamentul nesemnificativ față de informarea imparțială, echilibrată și eshaustivă a cetățeanului și, deci, față de valorile unei radiodifuziuni publice.

În ceea ce privește posturile de radio publice, Radio Moldova și Antena C în perioada de monitorizare au abordat neînsemnat problematica de referință. Astfel, ponderea materiei de corupție la Radio Moldova a constituit 1,14% din repertoriul tematic general, cea despre copiii în dificultate – 1,27%, iar despre eradicarea sărăciei – 0,13%. Antena C în perioada monitorizată nu a abordat în programele de știri problematica sărăciei, iar cea a corupției a însumat 1,25 la sută din registrul tematic general și 0,56 la sută – cea a copiilor în dificultate .

Emisiunile tematice de la Antena C nu au făcut nici o referință la problemele în cauză, iar cele de la Radio Moldova au dezbătut de 6 ori

(1075 secunde) problemele copiilor în dificultate și de 2 ori (690 secunde) căile de eradicare a sărăciei .

Prezențele irelevante ale problematicii de referință în programele de știri și emisiunile tematice de la Radio Moldova și Antena C sunt în disonanță cu opiniile cetățenilor. Potrivit Barometrului de Opinie Publică (februarie, 2005), aceștia, solicitați să indice fenomenele care le trezesc cea mai mare îngrijorare (în primul, în al doilea și în al treilea rînd) au remarcat, în special, sărăcia (56%), corupția (23%) și viitorul copiilor (51,8%).

Concluzie generală
Programele de știri de la Radio Moldova și Antena C, monitorizate între 8-31 martie curent, în dimensiunile lor cantitative remarcate, probează atașamentul nesemnificativ față de informarea imparțială, echilibrată și eshaustivă a cetățeanului și, deci, față de valorile unei radiodifuziuni publice.

Împreună pentru copii

Buletin informativ editat de Consorțiul EveryChild în colaborare cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Parlamentul va adopta legea cu privire la copilul în dificultate

Marian LUPU,
președintele Parlamentului

Cu certitudine actualul Legislativ va reveni asupra examinării și adoptării Legii cu privire la copilul în dificultate. Este un proiect de lege foarte bine cunoscut. Documentul a fost considerat atît la Guvern cît și la Parlament. Motivul pentru care nu s-a mers mai departe, nu s-a avansat în acest proces a fost lipsa de coerență între conținutul și acțiunile care se impuneau, ca urmare a adoptării acestei legi. Pe de o parte erau suportul financiar și capacitățile financiare

pentru a asigura aceste acțiuni, iar pe de altă parte în mod normal, niciodată nu am susținut poziții abstracte, dezechilibrate. Din momentul în care va fi stabilit noul Executiv, acest proiect va fi reconsiderat după acele modificări și amendamente care au fost aplicate de către Ministerul Muncii și de alte ministere, acest proiect de lege fiind prezentat în Parlament și considerat cu multă și multă seriozitate fiindcă problema protecției copilului ține de viitoarea generație. Este vorba de copii, cea mai importantă temă de discuție pentru această țară. Răspunsul meu este da, actualul Legislativ va aborda această problemă într-o perspectivă scurtă, deci în cel mai apropiat timp.

aplicare fără o lege a copilului aflat în dificultate, lege despre care noul președinte al Legislativului moldovean, Marian Lupu, a declarat că în curînd va fi examinată în Parlament. E semn că vin vremuri noi, mai umane și mai drepte pentru copii. E semn de primăvară.

Victor NICHITUȘ

SEMN DE PRIMĂVARĂ

În discursul de investitură al președintelui Republicii Moldova s-au făcut auzite trimiteri la viitorul european al țării noastre, “țara noastră trebuie să se transforme într-un stat european unit” declara președintele Voronin, ca imediat să adauge “cu o protecție socială eficientă”. Completarea din urmă vine să confirme faptul că integrarea europeană nu este ușoară, așa cum unii politicieni lasă să se înțeleagă, ea presupune pentru marea majoritate a simplilor cetățeni, costuri care cu greu pot fi suportate fără o protecție socială din partea statului iar acest lucru a fost conștientizat pe deplin de către președintele Voronin. Șeful delegației Comisiei Europene de la București, Jonathan Scheele, declara zilele trecute că “integrarea europeană nu este numai lapte și miere”, prețul energiei electrice, a energiei termice și a gazului metan trebuind fi aduse în România la nivelul prețurilor europene. Deși costurile sociale ale integrării

europene reprezintă un subiect aproape tabu pentru jurnalistica basarabeană experții în domeniul integrării europene consideră că fără o protecție socială eficientă din partea statului, cetățenii moldoveni nu vor putea face față provocărilor integrării. Garanțiile sociale moderne despre care vorbea șeful statului în discursul său de investitură, sînt menite anume pentru ca “proiectul unei Moldove europene să reprezinte cu adevărat o cale ireversibilă și serioasă de transformări în numele întregului popor, și nu un nou slogan”. Este vorba, de faptul că opinia publică și-ar putea schimba părerea referitoare la beneficiile integrării europene dacă nu societatea civilă și structurile statale de protecție socială nu ar oferi simplului cetățean servicii care i-ar putea ușura pe viitor presiunea generată de costurile integrării. Aceste servicii sociale oferite familiilor în dificultate nu ar putea fi pusă în

Vizita de lucru pe care specialiștii din componenta finanțe a proiectului “Consolidarea capacităților în reforma politicilor sociale” au efectuat-o în Marea Britanie vine să confirme faptul că anume concentrarea serviciilor sociale sub aceeași umbrelă ca în cazul serviciilor sociale oferite în Anglia, poate reduce birocrăția și aduce economii financiare considerabile.

**Eugenia
VEVERIȚĂ**

Liberalism economic în oferirea serviciilor sociale

Scopul principal al vizitei a fost de a vedea în lucru serviciile de asistență socială existente în Marea Britanie. În acest mod am putut obține răspunsurile adecvate la întrebările care țineau de mecanismele de finanțare a serviciilor de asistență socială din Marea Britanie. Am putut constata că doar printr-o unificare a serviciilor sociale, care se observă și la nivel local prin dezvoltarea unor servicii concentrate, putem reduce birocrăția și îmbunătăți prestările de servicii sociale și drept urmare putem realiza gestionarea eficientă a resurselor bugetare. Este interesant faptul că serviciile de protecție socială sînt oferite de către reprezentanții societății civile iar statul la rîndul său este cel care procură aceste servicii în dependență de calitatea și costul acestor servicii. Dacă autoritatea statală are de atins un scop social, autoritatea publică locală este cea care implementează acele acțiuni menite pentru atingerea acelui scop iar, acei reprezentanți ai societății civile care au garanții de performanță în domeniu sînt susținuți financiar de către comunitățile locale. Este bineînțeles vorba de o altă mentalitate financiară, este vorba de un liberalism economic care se aplică în conformitate cu principiile pieții libere. Dincolo de schimbarea de mentalitate pe care o suferi în momentul impactului cu o altă civilizație, acest fel de schimburi de experiență vin să aducă un plus de înțelegere participanților la proiect, celor care de fapt trebuie să implementeze în țara noastră politica de reformă în domeniul politicilor de protecție socială.

Vizita de lucru efectuată în Marea Britanie se înscrie în procesul de schimb de experiență în vederea reformării sistemului de protecție socială din țara noastră. Este îmbucurător faptul că am avut posibilitatea să observăm la fața locului modalități noi de prestări ale serviciilor sociale, care ar putea fi replicate în Moldova. Ceea ce m-a impresionat cel mai mult a fost faptul că serviciile sociale prestate de către societatea civilă sînt procurate de către stat. Statul este cel care cumpără în dependență de costuri eficiente pentru un beneficiar al acestor servicii, acele servicii sociale care au calitatea

dar și eficiență în a proteja cetățeanul. Resursele financiare urmează în cazul nostru, copilul care se află în dificultate, iar în acest caz exemplul Marii Britanii este unul cît se poate de util pentru noi. Mă bucur că am avut posibilitatea de a vedea în funcțiune aceste servicii alternative de protecție a copilului și consider că e bine pentru întreaga componentă financiară a proiectului să beneficieze de acest schimb de experiență. Noi am fi vrut de mai mult timp să fim incluși

Banii publicii trebuie folosiți cu eficiență

**Mariana SEMENIUC,
Ministerul Finanțelor**

O vizită de un real folos, să vezi în realitate cum funcționează serviciile alternative pentru copii aflați în dificultate. Să vezi cum sînt folosiți banii publici în așa mod încît să se beneficieze de servicii bune, la preț bun, cu eficiență bună. E un lucru care nu se vede în fiecare zi, și mulțumesc conducerii proiectului “Consolidarea capacității în reforma politicilor sociale” pentru oportunitatea oferită. Evident că nu tot ceea ce este implementat în Marea Britanie poate fi replicat în țara noastră. Anglia este o țară cu îndelungate tradiții în prestarea serviciilor adresate copiilor în dificultate, beneficiază de resurse financiare mult mai mari decît Moldova, țară care nu are posibilități afît de mari pentru a aloca resurse bugetare pentru această mare problemă care este cea a copiilor în dificultate. Este însă foarte clar că un bun management al banilor publici, reducerea sistemului birocratic existent precum și introducerea unora dintre practicile pozitive pe care le-am văzut în Marea Britanie ne va ajuta să avem un sistem de protecție socială eficient și modern care să facă țara noastră să se apropie de comunitatea europeană, dorință manifestată și de conducerea statului.

**Vaisle PASCARU,
vicepreședintele raionului Ungheni**

Trebuie să mărturisesc că pentru cei din conducerea raionului Ungheni participarea la implementarea proiectului „Consolidarea capacităților în reforma politicilor sociale” reprezintă o posibilitate în plus pentru a învăța noi abilități și tehnici de prestare a serviciilor sociale. Și vizita efectuată se înscrie în același proces de instruire și de învățare a noilor practici de prestare a serviciilor sociale. Am văzut cum poți folosi banul pe care statul îl oferă spre gestionare într-un mod util, economic avantajos dar în același timp ținînd cont de interesul superior al copilului. Este foarte clar că avem nevoie de unificarea la nivel local a serviciilor oferite copilului în dificultate, avem nevoie ca la nivel de comunitate resursele financiare oferite în sprijinul copilului să beneficieze de un control sever și avem nevoie de reducerea drastică a acelor situații în care beneficiarul serviciilor este purtat dintr-o parte în alta.

**Alina SURDU,
șefa direcției economico-financiare
a Ministerului Muncii și Protecției Sociale**

Schimbul de experiență face posibil gestionarea mai bună a banilor publici

în acțiunile realizate în cadrul proiectului, poate era mai bine dacă acest lucru se făcea mai înainte, pentru că oportunitatea de a învăța noi abilități de gestionare a banului public, oportunități care fac posibile reducerea unor cheltuieli, duce la gestionarea eficientă în interesul superior al copilului a resurselor bugetare.

Vocea poporului

Potrivit Constituției Republicii Moldova, poporul este suveran în țara lui. Ceea ce înseamnă că arbitrul suprem al acțiunilor social politice din țara noastră este cetățeanul sumplu, cel care beneficiază de acțiunile celor care administrează procesele sociale, politice și economice. Din păcate, poporul este consultat doar o dată la patru ani pentru a își exprima opțiunile. Cam puțin, spunem noi și de aceea număr de număr venim în fața cititorilor noștri cu puncte de vedere opinii latematici care țin de politica socială, culese într-un sondaj de opinie ad-hoc realizat de către Radio Nova Chișinău. Tema noastră de discuție se referă la prezența tematicilor de ocrotire a drepturilor copiilor în programele instituțiilor publice ale audiovizualului, municipale și naționale. I-am întrebat pe cetățeni dacă tematicile referitoare la soarta copiilor aflați în instituțiile rezidențiale ar trebui să figureze mai des în buletinele de știri ale instituțiilor publice ale audiovizualului. Iată ce au răspuns interșocotorii noștri.

Vitalie, 47 de ani.
Scopul unui post de radio public este acela de a informa cetățeanul într-un mod cît mai larg, cît mai obiectiv și cît mai imparțial cu putință. Este desigur un lucru deosebit de greu, avînd în vedere mentalitatea moldoveanului care așteaptă mereu ca cineva să îi spună ce și cum. Este deosebit de greu să scapi de mentalitatea aceasta, care nu îți dă voie să ai spirit de inițiativă, care nu te lasă să te manifesti plenar ca un

jurnalist atent la ceea ce se întîmplă în jur. Poate acesta este motivul pentru care în jurnalistică moldovenească avem ceea ce avem. Însă nimeni nu îl împiedică pe un ziarist indiferent dacă lucrează el la un post public sau la unul privat să se manifeste în domeniul social, acolo unde marea majoritate a știrilor nu au o conotație politică, acolo unde nimeni nu își poate da directive și nimeni nu își poate sugera ceva. Ține doar de ziaristul care se ocupă de acest sector să investigheze cazuri dramatice din

viața pensionarilor, a familiilor aflate în dificultate, a copiilor care se află în casele de copii, fără ca nimeni să poată să îi reproșeze ceva. Din păcate nu avem prea multe materiale sociale puse la dispoziție și asta înseamnă că cineva dorește ca societatea să fie politizată, prea politizată, cineva iar acel cineva face parte din mentalul nostru colectiv, dorește cu tot dinandinsul să ne abată de la acele probleme care există cu adevărat în societate iar aceste țin doar de viața socială a țării noastre.

Aurica, 37 de ani.

Sînt mamă a doi copii minori și bineînțeles că în primul rînd mă interesează soarta copiilor mei, mă interesează de asemenea și soarta unor nefericiți care din vina părinților au ajuns să fie îngrijiți de către stat. Cine sînt educatorii acestor copii? Au ei posibilități decente pentru a primi o educație adecvată? Sînt ei asigurați cu hrană îndestulată? Are oare statul resurse financiare necesare pentru a oferi căldură, haine, încălziminte acestor copii? Sînt întrebări la care nu mi-au fost oferite nici un răspuns din partea instituțiilor publice ale audiovizualului atît cele naționale cît și cele locale. Dacă aceste posturi de radio și de televiziune sînt publice, atunci înseamnă că ele primesc finanțare de la buget, bugetul însă se face prin intermediul impozitului pe care îl plătesc eu. Am tot dreptul, cred eu ca să pot cere din partea acestor instituții plătite de mine, un răspuns la aceste întrebări. Din păcate prea puțină informație despre protecția socială oferită de către stat copiilor aflați în dificultate poate fi auzită la aceste instituții audiovizuale așa zis publice. Păcat!

Pentru a face toate aceste lucruri trebuie să cunoaștem ce se întîmplă de fapt în toate aceste sectoare nominalizate, pentru a repara ceva, atît cît mai poți repara, trebuie să cunoști ceea ce este de reparat. Iar acest lucru se face prin intermediul radioului și al televiziunii, prin intremediul mass-mediei. Unde sînt acele programe de dezbatere publice care să pună în discuție necesitatea reducerii numărului de copii din instituții? Avem noi nevoie de această reducere sau nu? Sau poate e nevoie ca aceti copii să se afle în acele instituții pentru ca mai mulți bani din buzunarul nostru să se îndrepte spre buzunarul unor conducători de case de copii și nu în sprijinul copilului? Cînd oare televiziunea publică ne va prezenta o asemenea dezbatere pe probleme sociale unde am putea cunoaște mai bine ce e de făcut pentru ca noi înșine să aducem Europa acasă și abia apoi cînd vom termina de construit standardele minime europene în Moldova să putem spune că mai avem doar un pas?

Jana, 29 de ani

Problemele sociale cu care se confruntă țara noastră sînt multiple, de la părinții care și-au lăsat copii în grija statului pentru ca ei să poată pleca în străinătate în căutarea unor alte resurse financiare mai mari, pînă la creșterea prețurilor la produsele alimentare, creștere care afectează pe cei mai vulnerabili cetățeni, adică pe copii și pe pensionari. Mă întreb cîți dintre ziaristii din Moldova au fost vredodată într-o instituție de protecție a bătrînilor, în acele zile pentru bătrîni, cîți dintre jurnaliști au fost să vadă la fața locului o casă de copii? Se pare că ziaristii noștri preferă să stea în Chișinău, să primească știrile de la agențiile de presă și să prefacă aceste știri ca și cum ar fi ale lor. Nu am auzit prea des emisiuni cu tematici de protecție socială în buletinele de știri ale posturilor publice ale audiovizualului. În schimb la Radio Nova putem auzi săptămînal în cadrul programului de politici publice relatări despre ceea ce se face în domeniul protecției copilului. Însă acest post de radio nu este unul public și nu este obligația lui să acopere aceste subiecte. Poate ar fi bine ca cei de la posturile publice să acorde o mai mare atenție subiectelor sociale.

Alexandru, 39 de ani

Absența materialelor cu tematică socială din programele posturilor publice ale audiovizualului poate da senzația faptului că în țara noastră totul este bine și că mai avem un pas pînă a intra în comunitatea statelor europene. Din păcate, pînă atunci va mai trece un timp iar noi în această perioadă trebuie să facem tot ceea ce ne este în putință pentru a reduce numărul săracilor din țara noastră, trebuie să reducem numărul copiilor care se află internați în casele de copii, trebuie să reducem numărul celor care ies la pensie mult prea devreme. Pentru a face toate aceste lucruri trebuie să cunoaștem ce se întîmplă de fapt în toate aceste sectoare nominalizate, pentru a repara ceva, atît cît mai poți repara, trebuie să cunoști ceea ce este de reparat. Iar acest lucru se face prin intermediul radioului și al televiziunii, prin intremediul mass-mediei. Unde sînt acele programe de dezbatere publice care să pună în discuție necesitatea reducerii numărului de copii din instituții? Avem noi nevoie de această reducere sau nu? Sau poate e nevoie ca aceti copii să se afle în acele instituții pentru ca mai mulți bani din buzunarul nostru să se îndrepte spre buzunarul unor conducători de case de copii și nu în sprijinul copilului? Cînd oare televiziunea publică ne va prezenta o asemenea dezbatere pe probleme sociale unde am putea cunoaște mai bine ce e de făcut pentru ca noi înșine să aducem Europa acasă și abia apoi cînd vom termina de construit standardele minime europene în Moldova să putem spune că mai avem doar un pas?

Colțul expertului

**Veronica MIDARI,
consultant național
al proiectului**

Prevenirea instituționalizării copilului o țintă realizabilă

Proiectul „Consolidarea capacităților pentru reforma politicilor sociale” vine de fapt în ajutorul Guvernului țării noastre pentru a implementa politici europene în domeniul protecției sociale a copilului aflat în dificultate. Trebuie să menționăm aici deschiderea manifestată de autoritățile publice locale din Orhei, Cahul și Ungheni, care au acceptat implementarea acestor măsuri de restructurare a sectorului de asistență socială și care la ședințele Consiliilor raionale din luna mai vor aproba planurile de acțiuni în acest domeniu. Aceste planuri de acțiuni au fost elaborate de către grupurile comune de experți comuni din Ministerul Muncii și Protecției Sociale, al Ministerului Educației și ai Ministerului Sănătății, care au elaborat de comun acord aceste planuri. Planurile de acțiuni prevăd în primul rînd un sistem de prevenire al instituționalizării, vorbim despre prevenire pentru că încă mai există riscurile pentru ca un copil să ajungă într-o instituție rezidențială iar acest lucru se întîmplă în ciuda faptului că interesul superior al copilului este acela ca el să nu fie despărțit de familie. Este regretabil că sistemul de protecție socială a copilului existent în țara noastră prevede ca singur mijloc de protecție în situații de risc anume instituționalizarea. Pentru prima dată, autoritățile publice locale, care vor implementa la fața locului acest plan de acțiune, vor veni cu acțiuni de prevenire a instituționalizării. Este o țintă realizabilă, o țintă care poate fi atinsă printr-o evaluare permanentă a familiilor aflate în situație de risc, prin acțiuni de sprijin familial, printr-o monitorizare permanentă. Alături de acțiunile de prevenire vom implementa în aceste raioane pilot, servicii comunitare de reintegrare familială, asistență parentală profesionistă, și de îngrijire post-instituțională. Vom consolida serviciul de adopții naționale, tutelă curatelă și cel al caselor de tip familie. Toate aceste acțiuni vin în sprijinul comunităților locale, în sprijinul consolidării eforturile care se fac la nivel de raion pentru a da o rază de speranță celor care sînt în situații dificile pentru ca ai lor copii să rămînă acolo unde le este locul – în familie

Jurnalista Ina Jeltova a publicat la 17 ianuarie pe site-ul Moldova Azi un material de investigație despre soarta a doi copii trecuți prin internat. Ne-am gândit să-l punem și la dispoziția dumneavoastră. (n.r.)

Ruga din casa de copii

(Continuare din nr.3-4, 2005)

Monitorizarea

Vin străini care încearcă să ne ajute. Atît material, cît și prin experiența lor. Studiază, monitorizează, trag concluzii, propun soluții. Vom cita două rapoarte întocmite cu scopul de a afla dacă există vreo posibilitate de a reorganiza casele de copii în centre pentru copii. Casa de copii din satul Culcui, raionul Leova: înființată în anii 80, se întrețin 72 de copii cu vîrste cuprinse între 7-18 ani, din regiunile de centru și sud ale Moldovei: 13 orfani, 14 parăsiți de părinți, 42 - din familii dificile, 3 din părinți alienați mintal. Cei din familii dificile, pe perioada vacanțelor sunt trimiși acasă. Copiii sunt împărțiți pe grupe după criteriul vîrstei. Cu fiecare grupă lucrează cîte doi educatori. Regimul: 7.00 - deșteptarea, 7.30-8.15 - dejunul, lecții pînă la 12.00, pentru cei din clasele superioare - pînă la 15.00, inclusiv prînzul, odihna de dupa prînz, doua-trei ore pentru temele pe acasă. O oră pentru cina, la 21.00 - stingerea. Uneori, în zilele de odihnă și în vacanțe copiii lor li se permite să rămînă pe la prietenii lor din sat. În măsura posibilităților, sunt duși la teatru, la circ, în tabere de vară, la mare. Vara trecută, 17 copii au locuit în familii alternative. Personalul casei de odihnă număra 31 de colaboratori, inclusiv 8 educatori, doi ajutori de educatori, bibliotecara, conducatorul artistic, 2 medici, bucătarul-șef, bucătarul, spălatoarea, șoferul, șeful de gospodărie, gardianul, pompierul, cizmarul, 4 dereticatoare. În liste nu figurează psihologul și asistentul social. O clădire cu trei etaje, un depozit pentru alimente, cazangerie, acoperiș reparat, sistem de încălzire autonom instalat. Douăsprezece dormitoare, cămări, clasă de muzică, sala pentru jocuri, camere de duș, toalete, boiler. Cu reparația au fost ajutați de o companie americană, mobila, magnetofonul, computerele le-au fost donate de alt sponsor - “Tutun-CTC”. Probleme: lipsesc anumite obiecte de mobilier, bugetul local nu este în stare să susțină financiar instituția, direcția cere alocarea a 3 ha pentru propriile necesități. Bugetul pentru anul 2004 constituie 684 mii lei, din care 227,8 mii pentru salarii, 416,5 mii pentru procurarea de bunuri și servicii, 4,3 mii - pentru deplasări. Concluzii: administrare bună, sprijin din partea sponsorilor. Conducerea îi cunoaște bine pe toți discipolii și poate oferi detalii despre fiecare din ei.

Raport despre situația la casa de copii din Cernoleuca (Dondușeni). 66 de copii, inclusiv 17 orfani, 21 parăsiți de părinți, ceilalți - din familii dificile. Toți copiii învață la școala din sat. Regimul zilei este același. Personalul număra 39 de colaboratori. O schemă prea mare pentru un număr atît de mic de copii, din care

însă lipsesc psihologul și asistentul social, în schimb figurează un fierar și un garderobier. Instituția dispune de toate sălile și încăperile auxiliare necesare, de 22 ha de teren. Copii cultivă legume și fructe. Există și transport: un automobil, un autobuz, un tractor, o remorcă. În schimb, nu prea există cine știe ce posibilități pentru jocuri și agrement. Din trei televizoare, funcționează doar unul. Unicul computer e defectat. Bugetul pentru 2004 însumează 627,3 mii lei, inclusiv 246,2 mii lei pentru remunerarea personalului, 372,5 mii - pentru măruri și servicii, 3,6 mii - pentru deplasări. De regula, banii sunt transferați cu 3 săptămîni întârziere. Există dificultăți cu achiziționarea mărfurilor: prețurile se află în continuă schimbare, încît uneori, după ce a fost semnat și înregistrat un contract cu furnizorul, apare necesitatea de a-l anula și de a o lua de la capăt. Obiecții esențiale: încăperile și hainele copiilor sunt întreținute într-o curătenie relativă, personalul lipsește de la locurile de muncă, nivel scăzut de frecventare a școlii, administrația nu deține suficiente informații despre copii. Ca și la Culcui, la Cernoleuca nimeni nu a pomenit despre munca suplimentară cu familiile copiilor. Copii nu revin în familiile lor. Alte recomandări: numirea unei administrații competente, înnoirea personalului prin înlocuirea pensionarilor, numărul căroră se ridică la două treimi, cu cadre tinere, progresiste, reparația și reutilarea clădirilor, ameliorarea condițiilor de odihnă a copiilor.

Duș din calorifer

Vica și Ruslan mi-au povestit cum odată, cam prin ‘91, au fost duși la baie. A fost unica dată, mai mult nu s-a întîmplat. În conformitate cu normele igienice și sanitare, internatul dispunea de instalații de duș. Dar ele nu funcționau. Ba se repara cazangeria, ba li se furau cărbunii. Directorul le spunea: dacă vreți să vă spălați, cereți apă de la bucătărie. La bucătărie, apă nu li se dădea, nici chiar Vicăi, deși stabilise relații din cele mai diplomatice cu bucătăresele, datorită faptului că spăla sistematic podeaua și vasele. Copii răsuceau robinetele de la calorifere și adunau apă în lighene. Se spălau cîte doi în aceeași apă. Se înțelegeau așa: azi eu îmi spăl prima capul, iar data viitoare - tu. De păduchi Vica a scăpat abia după ce a părăsit internatul.

Pe lîngă păduchi, exista și scabie. Răceau frecvent. Medicul instituției le măsura temperatura și anunța că nu s-a întîmplat nimic grav. Cînd a izbucnit hepatita, a fost spălată de urgență lenjeria. O dată pe an îi controla

ginecologul. Odată au venit niște americani, le-au tratat dinții, gîtul, urechile și nasul. Iată, în fond, și toată deservirea medicală.

Veneau străini cu cadouri. Majoritatea le incredințau directorului, care zîmbea fericit: “Nu vă faceți griji, nu vom obijdui pe nimeni”. Cu adevărat, personalul nu ramînea obijduit. Bineînțeles, ajungea cîte ceva și la copii. Dacă li se daruia săpun, educatorul le spunea: na-vă o bucată la toată camera, și să vă ajungă pe două săptămîni. Săpunul se termina în trei zile: “doar toți vroiau să se spele cu săpun, ba să-și mai spele și rufele”. Dacă străinii împărțeau ei înșiși cadourile, atunci ne alegeam cu cîte ceva. “Odată au venit niște francezi și au spus că vor înmîna personal fiecărui copil cîte o cutie. Ce era în cutii, nu știa nimeni, pentru că erau lipite. Era scris pe fiecare cutie, în franceză, dacă era destinată unui băiat sau unei fetei, și de ce vîrstă anume. Mi-e mi-a revenit o mașină de cusut. Era de jucărie, dar cosea. Dimineața, educătoarea mi-a luat-o și mi-a dat în schimb o papușă veche. Ni s-au luat toate cadourile, cică, noi oricum le vom strica. Altădată niște americani ne-au înmînat fiecăruia cîte un set de ștergere. Erau foarte frumoase, unul pentru baie, unul pentru față și unul micuț pentru mîini. Educatoarea ne-a spus că trebuie să le ascundem într-o cameră, ca să nu le fure nimeni. A doua zi, mai bine de jumătate din ștergere disparuseră. Educatoarea era foarte indignată. Dar cheie de la camera respectivă avea numai ea”, povestește Vica.

Puloverele, pantalonii, fustele vechi le rămîneau copiilor, așa că aveau ce purta. Probleme aveau cu încălțăminte. Iarna umblau în încălțăminte de vară, sau pentru sport - noroc de americani. Ne înghețau picioarele, ne înghețau mîinile. Se umflau și crapau. “Am convins-o pe învățătoarea de muncă să ne învețe să coasem mînuși. Drept că erau de cit, altă stofă nu aveam, dar eram bucușoși și de ele”.

(Va urma)

Ina JELTOVA

Politici publice de protecție a copilului

- **Doamna Grigoraș, în discursul de investitură a președintelui Voronin, domnia sa s-a referit la faptul că în următorii patru ani țara noastră trebuie să se transforme într-un stat european, cu o protecție socială eficientă. MMPS în colaborare cu Consorțiumul EveryChild deja implementează un proiect european care vine în sprijinul copiilor aflați în dificultate. Știu că state vecine nouă nu au putut pleca pe calea europeană fără a aduce politica de protecție a copilului la standardele occidentale. Care este părerea dumneavoastră în acest domeniu?Există suficientă voință politică pentru reducerea numărului de copii din instituții, internate?**

- În primul rînd, vreau să menționez faptul că societatea civilă, în special ONG-urile ce activează în domeniul protecției sociale a copilului și familiei au salutat și mai înainte mesajul european al președintelui Voronin de a aduce Europa acasă și de a crea un viitor european pentru copiii noștri. Societatea civilă din domeniu dorește să se implice activ în elaborarea și implementarea unor standarde europene de protecție socială din țara noastră. O dovadă incontestabilă a acestui fapt sersesc acțiunile desfășurate în cadrul proiectului „Consolidarea capacității în reforma politicii sociale” conceput anume pentru a susține autoritățile locale și centrale în reorganizarea sistemului de îngrijire a copilului, în așa fel încît banii publici să urmeze copilul prin susținerea familiei în situația de risc pentru a preveni abandonul copilului. Este imperios necesar să fie creat un sistem de îngrijire a copilului la nivel comunitar, pentru ca serviciile de înaltă calitate oferite copilului să fie din nou readuse în satele și orașele Moldovei .Europenizarea Moldovei trebuie să înceapă de la protecția copilului acolo unde acum este foarte greu, adică în fiecare sat și oraș, de la Giurgiulești la Criva.

Trebuie făcut în așa fel încît autoritățile locale să aibă toate pîrghiile necesare pentru a decide soarta copilului în conformitate cu interesele fundamentale ale acestuia, astfel încît plasarea copilului în internat să fie o ultimă soluție, așa cum se întîmplă în țările cu tradiții europene.

- **Doamna Grigoraș, v-am întrebat dacă există voință politică la nivel central și local pentru a implementa aceste standarde europene în domeniul protecției copilului aflat în dificultate în RM?**
- În RM problemele copilului aflat în dificultate sînt împărțite între patru ministere: MMPS, ME, MS, MAI. Nu vreau să

afirm că factorii de decizie din cadrul acestor ministere nu sînt responsabili și nu suferă pentru situația copiilor în dificultate din RM, însă cu părere de rău, așa cum zice și o veche zicală populară „copilul cu mai multe moașe rămîne cu buricul netăiat”. Cu toate acestea, ne bucurăm că vin vremuri noi, mai umane și mai drepte. Remarcăm că autoritățile locale, mă refer aici la administrația raioanelor Orhei, Cahul și Ungheni, ca zone pilot în cadrul proiectului nostru, doresc să se implice activ în abordarea acestor probleme , însă din cauza că nu este adoptat cadrul legal corespunzător, din cauza că nu

susținerea și dezvoltarea copilului într-o familie extinsă . Pentru că familia este recunoscută ca cel mai optim mediu pentru dezvoltarea copilului, însă specialiștii de nivel local nu dispun de instrumente, fonduri și instituții specializate, care să susțină dezvoltarea copilului în familie sau într-un mediu similar acestuia.

- **Doamna Grigoraș, pentru a atinge aceste obiective, este important ca și părinții să conștientizeze faptul că locul copilului său este anume lîngă mama și tata, dar nu în internat?**

uman, ci dimpotrivă ele trebuie făcute împreună cu oamenii și în interesul oamenilor. Numai în așa fel ele ar putea fi durabile.

- **Doamna Grigoraș, un studiu în acest domeniu a fost efectuat de către IMAS. Cauzele majorării numărului copiilor care ajung în dificultate identificate**

Statul trebuie să ofere echitate pentru copii în dificultate

Interviu cu Stela GRIGORAȘ, director EveryChild

dispun de pîrgii financiare, soarta multor copiii rămași fără îngrijire părintească este decisă doar în internat, această sistemă de îngrijire a copilului fiind cea mai răspîndită în țara noastră. Țin să menționez că în raioanele menționate mai sus, dar și în alte comunități, dorința de a face schimbarea în interesul copilului prevalează în fața vechii mentalități.

Ar fi foarte bine dacă Parlamentul ar reveni, așa cum a menționat și domnul Marian Lupu, în cel mai apropiat timp asupra examinării și adoptării Legii privind copilul în dificultate. O asemenea decizie ar impulsiona și mai mult colaborarea și încrederea reciprocă dintre sectorul asociativ și autoritățile centrale ale Moldovei. Și nu în ultimul rînd, aceasta ar constitui un argument în plus în favoarea implementării standardelor europene în domeniul protecției sociale a copilului, întrucît Legea în cauză reglementează existența serviciilor sociale de alternativă dezvoltate de sectorul asociativ în diferite localități, servicii care continuă să funcționeze în baza unor regulamente elaborate de administrațiile locale, însă aceste regulamente nu constituie acoperirea legală corespunzătoare care să permită dezvoltarea durabilă a formelor alternative de îngrijire a copilului aflat în dificultate. Important este ca în viitoarea lege să se țină cont de prevenirea abandonului copilului, iar pentru aceasta este nevoie de susținut familia în dificultate, pentru ca aceasta să poată să-și educe copilul în familie, iar în cazul în care familia biologică nu poate îngriji de copil, atunci trebuie să se prevadă

- Bineînțeles, o reformă profundă în acest sens nu poate fi făcută, fără sprijinul larg al oamenilor, începînd cu oamenii simpli din sate, și terminînd cu factori de decizie de la nivel central. Mai mult, eu personal consider că schimbarea mentalității și atitudinii față de problema copiilor și familiilor nu constituie o problemă departamentală, guvernamentală, ci una de interes național. Pentru a produce o schimbare reală în atitudine și fapte, este important ca actorii implicați în acest proces să gîndească în primul rînd la interesul major al copilului, la viitorul țării, dar nu la interesele departamentale sau de grup.Prin urmare, structurile statului ar trebui să înceteze să promoveze doar vechiul sistem de îngrijire a copilului și să deie dovadă de deschidere și transparență în colaborarea cu societatea civilă. Formele alternative de îngrijire a copilului considerate de specialiști mai eficiente și care corespund interesului copilului ar trebui promovate , discutate nu doar în mediul specialiștilor, dar de către întreaga societate.Mi-ar plăcea dacă Televiziunea publică, de exemplu, ar pune în discuți asemenea probleme, unde să fie invitați la dezbateri specialiștii de nivel local și central, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale și chiar părinții, profesorii, primarii din localitățile rurale. De ce nu?De ce nu s-ar discuta deschis, sincer, care sînt avantajele și dezavantajele instituționalizării. De ce în jurul internatelor se păstrează în permanență un val de mister și secretomanie? Reformele nu pot fi făcute fără implicarea factorului

de participanții la studiu sînt: sărăcia,migrația și mentalitatea. Într-un cuvînt, părinții pleacă peste hotare, iar copiii în internat . Înseamnă că trebuie responsabilizați și părinții.

- Nu este deloc echitabil ca statul să aloce din banii bugetului și așa sărac circa 1500 de lei pentru fiecare copiii, părinții cărora au plecat la bani lungi peste hotarele țării.Nu este deloc echitabil ca în timp ce există copii cu adevărat lipsiți de posibilitatea de a avea pe masă o bucăciță de pîine și un acoperiș deasupra capului, statul să ofere adăpost și hrană unor copii care poartă în buzunare telefoane mobile, primind bani de la părinții lor aflați peste hotare.Unii dintre părinții care vor să plece peste hotare se roagă la administrația internatelor să primească copii în internate. Datele statistice arată că 95 la sută dintre copiii aflați în internate au părinți vii.Înseamnă că trebuie de lucrat cu acești părinți. Trebuie să li se explice care sînt efectele educației în internat a copilului lor și dacă ei doresc un viitor fericit propriilor copiii, atunci ar trebui să-i educe în familie. Trebuie de responsabilizat primarii din fiecare sat să angajeze un asistent social, care să monitorizeze fiecare caz , fiecare familie. Probleme sînt multe. Însă, în mod prioritar, trebuie de creat la nivel comunitar un sistem de îngrijire a copilului și familiei, astfel încît autoritățile locale să dispună de toate pîrghiile ca soarta copiilor în dificultate să fie soluționată în interesul copilului, în primul rînd.

Serviciile alternative de protecție a copilului intră în instituțiile rezidențiale

Un seminar de instruire cu tematica serviciilor alternative de protecție a copilului a fost organizat la începutul lunii aprilie la Gimnaziul internat din Orhei. Este pentru prima dată când o instituție rezidențială manifestă deschidere pentru a căpăta noi deprinderi de lucru pedagogic cu copii aflați în dificultate. Acest lucru a fost posibil grație specialiștilor din cadrul proiectului „Consolidarea capacităților politicilor sociale” care implementează în raionul Orhei un program pilot de protecție a copilului în dificultate. Cadrele didactice care activează la Gimnaziul internat din Orhei, au făcut cunoștință cu noile tehnici pedagogice, cu noile deprinderi și abilități de a lucra cu copii aflați în dificultate dar și cu metodele de asistență parentală pentru copii.

Conducerea instituției rezidențiale a declarat că este gata pentru evaluarea psiho-pedagogică a fiecărui copil și pentru evaluarea fiecărui caz în parte pentru ca procesul de reintegrare în familie a copiilor să fie cât mai ușor cu putință. Seminarul desfășurat la Orhei face parte din procesul de instruire a cadrelor didactice din instituțiile rezidențiale din raioanele Orhei, Ungheni și Cahul, raioane pilot în care se implementează proiectul „Consolidarea capacităților politicilor sociale”.

Obiectivitate maximă în evaluarea situației fiecărui copil – va câștiga școala, familia și statul

Nicolae COBĂȘNEANU,
directorul Gimnaziului internat Orhei

Trebuie să spun cu toată responsabilitatea, proiectul inițiat de TACIS este binevenit pentru țara noastră. O țară atât de mică nu poate să aibă în internate o cifră atât de mare, peste 12 mii de copii în îngrijirea statului este totuși prea mult. Cifra aceasta pune Moldova într-o lumină nefavorabilă. Ca director de instituție rezidențială nu pot afirma că în internate viața copilului este grea, însă recunosc că în familie, copilul primește mult mai multe, de la căldura sufletească a mamei la sfaturile bunicilor, de la exemplele pozitive ale fraților mai mari pînă la lucrurile utile pe care cei mici le învață de la tată, toate acestea nu le poate oferi căminul internat. Că unii nu își pot construi un cămin armonios și că cel care suferă din această cauză este copilul – deja e o altă discuție. Pe noi ne interesează copilul, și buna lui creștere – nu avem încotro. Sînt convinși că ne așteaptă schimbări frumoase, schimbări care vor fi observate la începutul anului viitor de studii. Conducerea gimnaziului internat din Orhei a pregătit terenul pentru evaluarea minuțioasă a fiecărui copil pentru ca să dăm dovadă de obiectivitate maximă și corectitudine în procesul de reducere a numărului de copii din internatul nostru. E un lucru care se face în interesul copiilor cu adevărat aflați în dificultate.

Un copil lăsat în grija bunicilor sau a vecinilor nu are viitor

Elena SOLERENCO,
educatoare la Gimnaziul internat Orhei

Am venit la această întrunire metodică cu o speranță, aceea de a ne cimenta cunoștințele în vederea integrării copilului în familie. Deasemenea dorim să acumulăm mai multe cunoștințe referitoare la noile metode de lucru în acest domeniu. Am aflat lucruri interesante despre planurile de integrare și îngrijire a copilului în familie. Dacă pornim de la faptul că unul din principalele drepturi ale copilului este acela de a crește în familie, putem spune că societatea trebuie să depună toate eforturile pentru ca aceste drepturi să

fie respectate. Copilul trebuie să se bucure de a avea acel mediu familial, să se bucure de mamă și de tată, de casă și masă. Doar în familie copilul devine mai împlinit din toate punctele de vedere, mult mai împlinit decît într-o instituție. Dezvoltarea unui copil are loc în instituție într-un mod forțat, și asta chiar dacă noi cadrele didactice depunem multe eforturi. Evident că multe familii își plasează copilul în grija statului din pricina sărăciei. Atunci cînd un copil umblă pe drumuri, e poate firesc ca el să fie plasat într-o instituție, dar poate statul ar putea preveni creșterea numărului de copii din internate prin ajutoare materiale adresate familiei în dificultate. Problema dispune de

Famiile în dificultate trebuie să fie ajutate de comunitate

Oltea COVACI,
specialist în problemele protecției copilului, Orhei

Activăm în acest proiect de un an și mai bine, și cunoaștem cel mai bine dedesubturile subiectului „copilului în dificultate”, anume din acest motiv ne-am implicat în dezbateri publice, pentru că noi sîntem aceia care cunoaștem adevăratele situații care i-au împins pe părinți să își plaseze copii în uinternate. În cadrul Gimnaziului internat Orhei avem diferite categorii de copii – avem copii ai căror părinți sînt plecați la muncă peste hotarele țării, avem orfani, avem copii plasați în tutelă, avem copii care provin din familii incomplete. În total avem în îngrijirea noastră 453 de copii dintre care 12 sînt orfani, 20 aflați sub tutelă circa 60 de copii care au părinți în străinătate precum și copii ai căror părinți se află în penitenciare. Este evident că numărul de copii aflați în grija noastră este mare, însă pentru a avea o schimbare calitativă a protecției sociale a copilului în dificultate puțin este ceea ce depinde de noi. Noi oferim copiilor cunoștințele noastre, dragostea cu care ne facem lucrul. Legislativul este însă cel care poate face acele schimbări de care copii au nevoie. Desigur sîntem conștienți că o schimbare nu poate fi făcută dintr-o suflare. Familiile degradate vor rămîne o persistență în comunitățile noastre, dar apariția unor centre comunitare ar face posibil ca cei mici să beneficieze de sprijinul celor din jur pentru a rămîne în familie iar familiile cu probleme ar putea să depășească în acest mod necazurile existente. Un copil aflat în familie ar putea să mobilizeze familia pentru depășirea unor necazuri.

mai multe ramificații – sociale, economice, morale, educaționale. Dacă copilul a ajuns la internat înseamnă că există un motiv. Trebuie să lichidăm motivul. Chiar dacă uin părinte este alcoolic, copilul vrea să se afle alături de el – așa e firea copilului. Comunitatea poate veni în ajutorul unui copil aflat în dificultate prin lichidarea motivelor care l-ar aduce pe acel copil în instituții – macaroanele pe care le oferă primăriile în calitate de ajutor material, sînt bune, dar nu așa vom lichida problemele. Declarăm că viitorul aparține copiilor – nu e adevărat. Un copil lăsat în grija bunicilor sau a vecinilor nu are nici un viitor.

Stații terminus

Deplasarea socială Chișinău-Bacău

prin angajament și voință pe toate verticalele și orizontalele puterii locale și centrale, s-a reușit o schimbare de sistem. Schimbarea constă în faptul că copii aflați în dificultate nu mai sînt plasați cu hurta în instituții, ci există un mecanism de selectare și evaluare, așa numitul internat fiind ultima modalitate de întreținere și ajutorare. Începînd din 1994, regiunea-pilot Bacău a pleuat cu succes metodele alternative de protecție socială a copiilor, iar bilanțul este că la moment

sînt în faza de închidere a instituțiilor rezidențiale de tip vechi” a declarat Mariana Lupașcu, cordonator de proiect. Dumneaei a mai spus că Uniunea Europeană a pus România în fața unor condiții stricte, criticile aduse statului vecin de către Comisia Europeană făcînd ca susținerea morală și financiară a autorităților române să fie eficientă. „Preluarea experiențelor europene și gestionarea lor ulterioară cu forțe proprii se numește durabilitate. Ceea ce vrem și noi să facem în țara noastră”, a mai declarat Mariana Lupașcu. Procesul decurge cam anevoios, căci noi obișnuim să ne conducem de argumentul “graba strică treaba”. Iată de unde vine necesitatea unei deplasări și a unui schimb de experiență cu vecinii noștri. De a vedea cît de mult s-au grăbit ei și unde au ajuns. Ultimele evoluții ale politicii de la Chișinău ne sugerează că avem aceeași stație terminus ca și București-ul – Europa cu sistemul ei social bine pus la punct.

Maria BULICANU,
Direcția generală învățămînt și sport, raionul Ungheni

Particularitățile comunității contează la implementarea serviciilor

Vizita de lucru efectuată în România reprezintă o ocazie unică pentru cei care vor replica serviciile alternative de protecție a copilului în țara noastră de a vedea funcționînd aceste servicii.

Evident că nu se poate replica chiar totul, există o serie de particularități obiective și subiective pe care le are fiecare comunitate în parte, particularități de care este bine să se țină cont în momentul implementării acestor servicii în Moldova. Este cît se poate de clar că locul unui copil este în familie, dar există cazuri în care familia nu există, atunci locul unui copil poate fi în familia extinsă sau în cadrul unei familii de asistenți parentali profesioniști.

Important este că în cadrul vizitei de lucru am observat particularitățile de funcționare ale serviciilor comunitare de protecție ale copilului, am văzut modalitatea de implicare a comunităților locale și am făcut schimb de experiență pedagogică cu acele cadre didactice implicate în procesul de educație al copiilor aflați în dificultate. Aspectele care țin de mecanismele financiare aplicate în susținerea serviciilor comunitare de îngrijire a copiilor în dificultate m-au făcut să cred că la urma urmei resursele financiare trebuie să urmeze copilul în dificultate, atît în cadrul procesului de învățămînt cît și în ceea ce privește ajutorul social acordat familiei.

Emilia MOCANU,
directorul Școlii internat pentru copii orfani, Cahul

Schimbarea de mentalitate – necesitate pentru un pas înainte

Am vizitat cu plăcere instituțiile care prestează servicii de protecție a copilului din România, am putut să mă conving odată în plus că experiența cadrelor didactice care odată lucrau în instituțiile rezidențiale a fost folosită iar vechii educatori după ce au trecut o perioadă de instruire, după ce au făcut cunoștință cu noile abilități de comunicare cu copii în dificultate, după ce și-au însușit tehnicile serviciilor alternative de protecție a copiilor, și-au păstrat lucrurile de muncă. A fost nevoie de o recalificare, a fost nevoie de o schimbare de mentalitate, a fost nevoie de conștientizarea faptului că interesul copilului primează. Este de fapt ceea ce trebuie de făcut și de implementat în țara noastră.

susținute din patrea Uniunii Europene a găsit resursele interne necesare pentru a construi noi servicii de protecție a copilului, servicii de tip european.

Comunitatea locală trebuie să se implice în viața familiei

Andrei GLOBA,
vicepreședintele Consiliului raional, Orhei

În cadrul vizitei de lucru efectuate am văzut la fața locului modalitățile în care comunitatea locală se implică activ în procesele de protecție a copilului în dificultate. Familii în dificultate există și în România, ceea ce însă am observat a fost faptul că autoritățile publice locale acordă o mai mare atenție proceselor de prevenire a abandonului copiilor iar acest lucru se face prin implicarea activă a direcțiilor de ocrotire a copiilor, și a asistenților sociali în viața fiecărei familii predispusă acestui risc. Desigur provocările

tranziției sînt foarte mari, sărăcia, șomajul își spun și ele cuvîntul, însă acele politici de susținere a familiei prin ajutoare financiare sau materiale de tot felul vin să reducă riscul ca un copil să ajungă într-o instituție rezidențială. Modalitățile în care s-au dezvoltat centrele comunitare de protecție a copilului, locuri în care copilul poate să servească masa, să își facă lecțiile pentru ca după aceea seara să se ducă în familie dovedesc faptul că România, după ce a fost supusă unor critici